

SNOMED CT terminologijos vertimas

2019 m. rugpjūčio mėnesį Lietuvos medicinos biblioteka baigė įgyvendinti **tarptautinį projektą „SNOMED CT terminologijos vertimas“**, kurį finansavo organizacija *SNOMED International*. Pagrindinis šio vertimo projekto tikslas – įtraukti į Lietuviškąją SNOMED CT nomenklatūrą reikalingas SNOMED CT onkologijos srities sąvokas, orientuojantis į galimybę jas panaudoti vėžio ankstyvosios diagnostikos programose.

Projekto apimtyje, vadovaujantis *SNOMED International* nurodytomis gairėmis ir metodikomis, iš anglų į lietuvių kalbą išverstos ir patikrintos 8002 naujos SNOMED CT sąvokos. Verčiamų sąvokų sritys: onkologinės srities poaibis, nacionalinės vėžio ankstyvosios diagnostikos programos apimantis poaibis, Kaiser Permanente *Healthconnect* elektroninių sveikatos istorijų sistemos projekte parengtas problemų sąrašas. Taip pat išverstos mūsų šaliai būtiniausios ir SNOMED CT naudotojams aktualiausios *panaudojimo gairės*, tokios kaip SNOMED CT pradedančiojo gidas, SNOMED CT turinio gidas, įvadas SNOMED CT tiekėjui (naudotojui), SNOMED CT gramatikos specifikacija ir gidas, SNOMED CT panaudojimas duomenų analizei.

Sąvokų vertimo ir vertimo kokybės užtikrinimo darbai buvo atliekami prisilaikant *Snomed International* rekomendacijų, vertimo kokybės vertinimui taikant reglamentuotą metriką, dalyvaujant vertimo ir medicinos srities ekspertams. Pasitelkiant ekspertų komandą pagal nustatytą reglamentą buvo indikuojami blogi, klinikinės praktikos neatitinkantys ir semantiškai klaidingi vertimai, jie buvo redaguojami arba grąžinami pakartotiniam vertimui ar koregavimui.

Darbų atlikimui buvo panaudota viena pažangiausių SNOMED CT naršyklių – *Snow Owl*. Mėginant atlikti darbų koordinavimą paaiškėjo, jog SNOMED CT peržvalgos ir redagavimo IHTSDO priemonė *Workbench* yra nefunkcionali ir netinkama kolektyviniam darbui. Ši problema buvo išspręsta pasinaudojus debesų technologijomis (pvz., *Google Sheets*) bei SNOMED CT naršykle *SnowOwl*. Naudojantis šiomis priemonėmis visos suinteresuotos šalys realiaje laike galėjo matyti atliekamus vertimus bei pareikšti savo pastabas bei pasiūlymus. Taigi, visi vertimo proceso ir jo kokybės įvertinimo dalyviai galėjo atlikti vertimą ir realiaje laike reaguoti į kolegų pastabas – jas atmesdami arba koreguodami vertimą. Ši technologija iš esmės išsprendė operatyvaus vertimo kokybės įvertinimo problemas ir užtikrino grįžtamąjį ryšį vertimo paslaugas teikiančiai įmonei. Šis grįžtamasis ryšys išsprendė daugumą vertimo kokybės problemų.

Projekto įgyvendinimas užtruko daugiau nei metus (pradžia – 2018 m. gegužės mėn., pabaiga – 2019 m. rugpjūčio mėn.). Projektas finansuojamas iš Tarptautinės sveikatos terminologijos standartų plėtros organizacijos (angl. *Snomed International*) lėšų. Projekto vykdytojas – Lietuvos medicinos biblioteka.